

F. t. l. vedr. tinglysningsloven m.v.

til edb. Offentligretlige rådighedsbegrænsninger skal respekteres, uanset om de er tinglyst. Hertil kommer, at disse rådighedsbegrænsninger også registreres andre steder end i tingbøgerne, hvor de alene har en oplysende funktion.

Der henvises til Betænkning nr. 1177/1989, side 24-26, samt til Betænkning nr. 1093/1987 om edb i tinglysningen, side 99.

Justitsministeriet finder, at der bør arbejdes videre med dette forslag.

Justitsministeriet vil derfor lade en arbejdsgruppe overveje spørgsmålene nærmere i forbindelse med gennemførelsen af edb-tinglysningsprojektet.

5.2.7.3. Rationalisering vedrørende stempelafgift.

Stempelafgift betales i dag med stempelmærker, der klæbes på dokumenterne.

I Betænkning nr. 1177/1989 anbefales, at det i tilknytning til edb-omlægningen undersøges nærmere, om betalingen af stempelafgift kan tilrettelægges mere rationelt.

Der henvises til betænkningen, side 41-43.

Justitsministeriet vil i samråd med Skatteministeriet inddrage dette spørgsmål i det videre arbejde med edb-tinglysningsprojektet. En arbejdsgruppe med deltagelse af de berørte myndigheder og organisationer vil få til opgave at undersøge spørgsmålet.

5.3. Bilbogen.

5.3.1. Problemet med 'skjult gæld' i biler.

Købere og långivere m.v. løber i dag en risiko for at lide tab ved, at der viser sig at være ældre rettigheder i form af pant, ejendomsforbehold eller udlæg m.v. (skjult gæld) i biler.

Der findes ikke egentlige opgørelser over, hvor tit sådanne sager forekommer. Der henvises til Betænkning nr. 1190/1990, side 31 f. og bilag 2, hvor en række eksempler fra praksis er omtalt.

Omsætningen og belåningen af biler m.v. har imidlertid et meget betydeligt omfang.

Arbejdsgruppen vedrørende skjult gæld i biler har i Betænkning nr. 1190/1990 anslået, at ca. 1 mio. biler m.v. ud af den samlede vognpark på ca. 2,5 mio. køretøjer er behæftet med gæld af den ene eller anden slags.

De gældende regler om den retlige beskyttelse af rettigheder over biler m.v. er beskrevet i Betænkning nr. 1190/1990, kapitel 1.

Efter de gældende regler kan kun underpantebrevet tinglyses, men ikke andre begrænsede rettigheder som f.eks. ejendomsforbehold, udlæg og andre retsfølgningsskridt.

Endvidere fremhæver arbejdsgruppen i Betænkning nr. 1190/1990, at der i dag ikke foretages en central registrering af tinglyste dokumenter, men alene en registrering i den retskreds, hvor pantsætteren bor på pantsætningstidspunktet. Flytter pantsætteren senere til en anden retskreds, tinglyses der ikke på ny i den nye retskreds.

Disse forhold betyder, at det i praksis er umuligt for købere og andre at vide sig sikre på, at de ikke skal respektere ældre rettigheder.

Arbejdsgruppens opgave var at foreslå en ordning, som vil kunne løse de anførte problemer og dermed begrænse risikoen for, at bilkøbere og långivere m.v. lider tab som følge af, at de skal respektere ældre rettigheder i bilen.

Arbejdsgruppen har vurderet forskellige muligheder, herunder en forsikrings- og garantiordning.

Arbejdsgruppen har imidlertid fundet, at den eneste effektive løsning vil være at indføre et edb-baseret, centralt offentligt register over visse rettigheder i biler m.v.

I et offentligt register vil der kunne foretages en tinglysningsmæssig prøvelse af, om dokumenterne er ægte og om rettighederne er gyldigt stiftede. Anvendelsen af edb giver mulighed for, at brugerne kan trække oplysninger fra registret også uden for normal åbningstid, og med central registrering vil der være sikkerhed for, at bilbogen indeholder alle tinglyste rettigheder vedrørende et givent køretøj.

Rettighedsregistre, der oprettes på privat initiativ, vil efter arbejdsgruppens opfattelse ikke kunne løse problemerne, bl.a. fordi der ikke vil være pligt til registrering (og dermed sikkerhed for, at registret indeholder oplysninger om alle rettigheder), ligesom der ikke i forbindelse med registreringen vil kunne foretages en reel prøvelse af, om en rettighed er gyldig.

Arbejdsgruppen har på den baggrund anbefalet, at der ved domstolene etableres et centralt, edb-baseret tinglysningsystem (bilbogen).

Der henvises til Betænkning nr. 1190/1990, s. 53-57.

Justitsministeriet er enig i disse synspunkter, og lovforslaget er i det væsentlige udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens udkast, jf. navnlig forslaget § 1, nr. 28.

5.3.2. Hvilke køretøjer skal være omfattet?

Arbejdsgruppen har afgrænset de genstande, som bør være omfattet af bilbogen, ud fra en vurdering af det praktiske behov for at stifte rettigheder over dem. Endvidere har man ud fra retstekniske hensyn lagt vægt på, om køretøjerne er klart definerede i den øvrige lovgivning, og om der er mulighed for i